

ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЙ В УПРАВЛІННІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У дослідженні, розглядається формування та реалізація стратегій в стратегічному управлінні компанією. Проаналізовано основні етапи стратегічного процесу, які використовують для забезпечення ефективності роботи підприємства.

Ключові слова: стратегічне управління, формування стратегії, реалізація стратегії, стратегічне планування, управлінські рішення.

Abstract

The study examines the formation and implementation of strategies in the strategic management of a company. The main stages of the strategic process itself, which are used to ensure the efficiency of the enterprise, are analyzed.

Keywords: strategic management, strategy formation, strategy implementation, strategic planning, management decisions.

Розробка та втілення стратегій є базою будь-якого управління, тим більш стратегічного і саме це встановлює напрям розвитку компанії, спроможність конкурувати з іншими підприємствами та її здатність пристосовуватися до зовнішніх змін на ринку. Стратегією вважають метод встановлення довгострокових цілей підприємства, формування програми дій і пріоритетних напрямків розміщення ресурсів для їх досягнення. Вона визначає основні завдання і курс дій, які необхідні для реалізації цих цілей, а також способи розподілу ресурсів, що сприяють стабільному функціонуванню і розвитку підприємства.

Розглянемо сам процес формування стратегій. Для початку встановлюється надійний план в якому враховуються як зовнішні так і внутрішні фактори які впливають на компанію, тобто їх аналіз. Вже після підприємство повинно звернути увагу на такий підбір основних чинників як політична ситуація, економічне становище, соціальні положення, технологічні та екологічні аспекти, що можуть вплинути на організацію та її діяльність. До того ж, здійснюється оцінка внутрішньої динаміки компанії, а саме фінансових, матеріальних, трудових і інтелектуальних ресурсів, які визначають, наскільки підприємство здатне реалізувати обрану галузь розвитку. Крім того, щоб це було легше зробити робітники можуть використати чимало зручних інструментів. Наприклад: SWOT-аналіз, який аналізує сильні та слабкі сторони разом з загрозами і можливостями, PESTEL-аналіз, матриця BCG, яка класифікує щось згідно двох показників – темпом зростання ринку та його відносною часткою, а також розрахувати різні сценарії поведінки факторів, які можуть вплинути на компанію [1].

Більш того, в основі майбутньої вже готової стратегії, завжди буде закладено, яка саме мета в підприємства. Саме завдання організації закладає основу для створення своїх стратегічних цілей - все це є встановленням чіткого, реалістичного та короткострокового результату на який направлена компанія.

Наступним кроком розробки стратегій є вибір який саме буде її тип . Їх є три основні різновиди : конкурентна, корпоративна та функціональна. Вибір робиться з урахуванням наскільки великий чи малий є масштаб цілі і напрям роботи. Функція конкурентної стратегії полягає в тому щоб був саме довгостроковий план дій досягнення мети та конкурентоспроможності. Вона дає змогу обрати галузь в якій буде розвиватись компанія, яким способом ціль буде досягнена, оцінити зовнішні та внутрішні фактори для виявлення загроз, скоригувати та проаналізувати результати в роботі підприємства. Її

використовують переважно в певних бізнес-планах, де при роботі використовують різні напрями та ресурси, щоб обов'язково був баланс і прибуток [2]. В той час як, функціональна стратегія надає детальний план роботи у своїй сфері для кожного відділу. Вона застосовується для конкретного напрямку підприємства. До прикладу, виробництва, фінансів, досліджень, або ж навіть маркетингу. Дана стратегія використовується як і в короткостроковому, так і в довгостроковому терміні, але орієнтована на реалізацію більш довгострокових цілей [3]. І останньою є корпоративна. Вона є основною стратегією компанії. Її зазвичай впроваджує вище керівництво. Діапазоном її охоплення є абсолютно всі підрозділи і напрямки роботи організації. Якщо в компанії тільки одна сфера діяльності, конкурентна і корпоративна стратегії власне є ідентичними. Отож, вона в цілому використовується в довгостроковій перспективі.

Крім того, сформована стратегія має адаптуватися під різні фактори, тобто має бути гнучка та задовольняти актуальні тенденції керування. Саме тому сьогодні в період цифрового перетворення та глобалізації інноваційні стратегії відіграють ключову роль у створенні нових технологій, підвищенні ефективності управління та задоволення вимог споживачів.

Тим більше, можна зазначити, що впровадження стратегії - це процес впровадження запланованих рішень в компанії, і в цей час існує розподіл ресурсів, організаційної структури, створення систем мотивації працівників та визначення стратегічних завдань. Це ключ до того, щоб переконатися, що кожен член компанії вмотивований на співпрацю, оскільки вкладання стратегії в дії є зусиллям команди, які потребують твердої командної роботи. Між тим, для того, щоб дійсно реалізувати стратегію, підприємству потрібні лідери, які не лише мають суто стратегічне бачення, але й можуть створити стимул, щоб мотивувати працівників компанії, що збудує хорошу корпоративну культуру та спільні цінності, норми поведінки та командний дух та буде сприяти згуртованому колективу.

Отож, останнім кроком у стратегічному управлінні є оцінка результатів та остаточний контроль. Цей етап передбачає пильний моніторинг виконання поставлених цілей, аналіз певних відхилень та коригування недоліків. Це можна здійснити завдяки таким інструментам як ключові показники ефективності (KPI) та збалансована система показників (BSC). Завдяки цьому етапу компанія може визначити сильні і слабкі сторони та покращити те, що потребує цього. Тим самим, можна зробити висновки для передбаченого планування стратегії [4].

Отже, формування та реалізація стратегій в керуванні - нескінченний цикл, який об'єднує мислення, планування, організацію, а також спостереження за речами, враховуючи цілі компанії, її ресурси, і стратегічне лідерство. Це відіграє велику роль у сприянні конкуренції. Дуже важливо зосередитися на гнучкості управління, оскільки навіть найвагоміший план може впасти, якщо світ за межами постійно рухається і завжди змінюється.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Таран-Лала О. М., Сухорук К. В. Особливості стратегічного управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2021. №25. URL: <file:///D:/User/Downloads/296-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-284-1-10-20210518.pdf>
2. Войтко С. В., Хворостянко О. В. Поняття стратегій конкурентоспроможності у сучасній теорії менеджменту. *Бізнес, інновації, менеджмент : проблеми та перспективи: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. студ., аспір. і мол. вчених з міжн. уч. 13 травня 2024 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського*, 2024. С. 50 URL: http://kafacco.hneu.edu.ua/pdf_materials/Konf_2020.pdf
3. Залуцька Х., Помірча М. Сутність і зміст функціональної стратегії підприємства. *Modeling the development of the economic systems*. 2023. №1. URL: <https://mdes.khmnpu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/120>
4. Матвієнко К. В., Кваско А. В. Стратегії розвитку підприємства в сучасному конкурентному середовищі. *Бізнес, інновації, менеджмент : проблеми та перспективи: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф. студ., аспір. і мол. вчених з міжн. уч. 13 травня 2024 р. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського*, 2024. С. 85-87. URL: [file:///D:/User/Downloads/17865-10780-PB%20\(1\).pdf](file:///D:/User/Downloads/17865-10780-PB%20(1).pdf)

Міронова Юлія Володимирівна – доцент, к.е.н., доцент кафедри менеджменту та безпеки інформаційних систем, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця; e-mail: miroнова@vntu.edu.ua

Богданова Поліна Андріївна – студентка групи 1Л-236, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця; e-mail: pbogdanova444@gmail.com

Mironova Yulia – Associate Professor, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Management and Security of Information Systems, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia; e-mail: mironova@vntu.edu.ua

Bohdanova Polina Andriivna – student, Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University; Vinnytsia; e-mail: pbogdanova444@gmail.com.